ANUL IV. — No. 1056 10 BANI EXEMPLARUL JOUI 11 DECEMBRE 1880

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTELE:
In Capitală: 1 an 30 lei, 6 luni 15 lei, 3 luni 8 lei.
In Districte: 1 an 36 lei, 6 luni 18 lei, 3 luni 10 lei.
In Streinătate: 1 an 48 lei, 6 luni 24 lei, 3 luni 12 lei.

Director: D. AUG. LAURIAN.

Pentru Abonamente, Anunciuri şi Reclame a se adresa:
In Romania: La *administraţiune, Tipografia St. Mihălescu,* Strada Covaci, No. 14 şi la corespondenţii ziarului din judeţe.
In Paris: La *Société Havas,* place de la Bourse, 8.
In Viena: Prin compania generală de publicitate G. L. Daube & C-nie.
In Londra: Prin compania gsnerală de publicitate G. L. Daube & C-nie.
In Berlin, Francfurt, Zurich, New-York: Prin compania generală de publicitate G. L. Daube & C-nie.

ANUNCIURILE:
Linia de 35 milimetre pe pagina IV-a 35 bani.
Reclame pe pagina III-a . . . . . 1 Leu.
» » » II-a . . . . . 2 »
Epistole nefrancate se refusă
Articolii nepublicaţi nu se inapoézâ.
Pentru rubrica: Inserţii şi reclame, redacţiunea nu este responsabilă.

Prim-Redactor: STEF. C. MICHAILESCU

STIRI TELEGRAFICE

din ziarele streine.

Berlin, 20 Decembre.

Bismarck a presentat consiliului federal o nouă lege de imposit asupra chitanţelor, conturilor, losurilor de loteriă, avisurĭ de giro şi decisiunĭ finale. Se speră că prin acest chip statul va căştiga pe an 20 de milioane.

Saburoff a plecat la Petersburg, fără ca să aştepte sosirea luĭ Hatzfeld.

Berlin, 20 Decembre.

In urma uneĭ informaţiunĭ oficioase din Athena se asigură că guvernul grecesc aşteaptă maĭ întĭiŭ rĕspunsul Pnterilor, şi numaĭ după aceasta 'şĭ va precisa şi Grecia rĕspunsul sĕŭ noteĭ turceştĭ de la 2 (14) Decembre. In privinţa rĕspunsuluĭ Puterilor se ştie până azĭ numaĭ atât, că Germania, Austro-Ungaria şi Francia sunt unite a face pe Poartă să înţeleagă că, trebue să invalideze concesiunile de la 3 Octobre prin altele maĭ largĭ, daca voeşte ca negociările cu Grecia să aibă o bază acceptabilă.

Paris, 20 Decembre.

Documentul publicat in cartea galbenă, ce cuprinde textul instrucţiunilor date amiraluluĭ Lafont, fost comandant al escadreĭ francese din fiota combinată, datat de la 7 Septembre, semnat de Barthèlemy St. Hilaire incepe ast-fel:

Scopul operaţiunilor maritime actuale e realisarea decisiunilor cuprinse in nota colectivă de la 3 August, aşa ca să se ajute principeluĭ de Muntenegru a ajunge in posesiunea teritoriuluĭ promis. Escadra conbinată va sprijini acţiunea militară a principeluĭ Nichita, *însă nici se va face vr'o debarcare de trupe, nici nu se va incepe vr'o operaţiune pe pămĕntul uscat.*

Londra, 20 Decembre.

Eri s'a ţinut in Mullingor un meeting agrar, la care a luat parte peste 10,000 de persoane. Deputatul din parlament Sulivan rosti o cuvĕntare in care a declarat că rĕsboiul inceput acum intre proprietarĭ şi arendaşĭ, e un rĕsboiŭ pe moartea şi viaţă, *unul din duoĭ trebue să peară.*

Londra, 20 Decembre.

In Bonicula o ciată de popor ce numĕra peste 2000, se incercă sâmbăta trecută să derime casa unuĭ membru al magistratuluĭ, din causă că acesta a concediat maĭ mulţĭ arendaşĭ. Poliţia abia a putut impraştia mulţimea cu baionete. Proprietarul fugi lăsându-şĭ casa in mâinile poliţieĭ.

Moscva, 20 Decembre.

Toţĭ studenţiĭ ce se arestară erĭ s'aŭ eliberat, afară de 6. Liberarea lor s'a făcut după interveniţiunea Rectoreluĭ.

Dublin, 20 Decembre.

Vice-regele a interzis Land-Ligeĭ ţinerea de meetinguri in cantonatul Qucens; tot odată a trimis trupe pentru suprimarea impotrivirilor eventuale. In Cullohill se proiectase un meeting, dar nu se putu ţinea din causa militarilor.

Roma, 20 Decembre.

Noul secretar de stat a publicat o circulară şi a trămis'o tuturor representanţilor Sântuluĭ Scaun de prin străinătate. In această circulară cardinalul Iacobini fixează tendinţele politiceĭ papale. Papa are ferma voinţă a sta in legătură de amiciţiă cu toate statele, in specie cu cele catolice. De şi papismnl nu renunţă la drepturile sale tradiţionale, totuşĭ va căuta să ţină cont de imprejurările timpuluĭ actual şi prin urmare va aduce in armoniă drepturile de stat cu cele ale bisericiĭ. Documentul intreg se distinge prin limbagiul seŭ lin şi pretendenţa sa pacifică.

Athena, 20 Decembre.

Comonduros a declarat ambasadoruluĭ frances Mauy. că Grecia nu va renunţa nicĭ intr'un cas la sînul de mare de la Volo şi Prevesa.

Constantinopol, 19 Decembre.

Ministrul de resboiŭ a primit 30 de milioane de francĭ pentru preparative de resboiŭ. Hodo Bey şi Prenk pasa (principele Miriditilor), carĭ aŭ fost arestaţĭ de Derwiş pasa, sunt internaţĭ in suburbia Scutari.

Viena, 19 Decembre.

Noua carte galbenă cuprinde un act diplomatic in privinţa cestiuneĭ muntenegrene cu incepere de la 3 Sept. până la finele demonstraţiuniĭ de flote. De icĭ reese ce dificultăţĭ aŭ ridicat, spre intărzierea soluţiunĭ, atât reaua voinţă a Porţiĭ, cât şi a Munteneguluĭ.

La inceput greutate mare s'a intâmpinat până să se fixeze hotarelele. Rusia era neodichnită in căştigarea unor avantaje cât se poatee de maĭ marĭ pentru Muntenegru, căruia voia să i asigure şi Dinosi. In fine după maĭ multe negociărĭ s'a admis propunerea Turcieĭ. Demonstraţiunea de flote continua insă, şi Poarta ridică din noŭ dificultăţĭ, in fine Riza pasa declară că va apăra Dulcigno până la cea din urmă picătură de sânge. Contra noteĭ de la 27 Octobre toate Puterile prin reprerentanţiĭ lor, ridicară proteste Rusia propunea un protest general contra Sultanuluĭ, Austro-Ungaria insă numaĭ contra luĭ Riza pasa, ca Poarta să desavueze pe Riza-pasa; Anglia propunea ocupaţiunea Smyrneĭ, respective a portuluĭ de la Smyrna. Austro-Ungaria in principiu consimţia, dar refusa ajutorul seŭ material, — Francia, Germania se alăturară lângă Austro-Ungaria, şi Anglia vezând aceste renunţă de la planul seŭ. — Riza-pasa voia să ia mĕsurĭ numaĭ pacînice contra Albanezilor, Austro-Ungaria insă propunea o presiune continuă, ce a şi dus la resultat.

Paris, 19 Decembre.

In cartea galbenă se află o depeşă prin care guvernul frances protestează contre afirmaţiuneĭ preseĭ englzeştĭ, că Francia ar fi pricinuit nereuşita demonstraţiuneĭ de flote. Republica francesă din contră a contribuit pentru dobândirea unuĭ resultat favorabil şi n'a afirmat nicĭ odată in mod dictatorial ideile sale, nicĭ n'a căutat să le impue altora.

Toate acestea le-a făcut guvernul frances numaĭ pentru susţinerea concertuluĭ european. Chiar principele de Bismarck a recunoscut sacrificiile aduse de Fnancia intr'o convorbire cu Odo Russel. Cancelarul german a constatat de maĭ multe orĭ corectitatea atitudineĭ francese, a accentuat necesitatea unuĭ concert european şi a respins mĕsurile represive, numaĭ ast-fel s'a putut stabili inţelegerile perfecte intre Austro-Ungaria, Germania şi Francia.

Serviciul telegrafic al «Românieĭ Libere»

21 Decembre — 4 ore seara.

Londra 21 Decembre

Ultimele sciri primite de la Natal (Africă de sud) spun că 5000 locuitorĭ de la Transvaal aŭ pus mâna pe Heidelberg, unde aŭ proclamat republica.

Petersburg, 21 Decembre.

Armata rusească la 9 ale curenteĭ a pus pe fugă pe Turcomanii-Tekezi şi le-a luat maĭ multe miĭ de animale. Numeroase trupe de artilerie aŭ plecat de la Merv ca să vie in ajutorul Tekezilor,

(Havas)

A se vedea ultime sciri pe pagina III.

Bucureşti. 10 Decembre

Pe cât se vede, „Pressa“ a luat rolul unuĭ organ de reclame politice.

Să radicăm pe aĭ noştri, şi fie ce-o fi!

Ce-ĭ drept, negustoria nu este tocmaĭ rĕŭ aleasă, din punctul de vedere al uneĭ tarabe cu principiurĭ de toată mâna, şi maĭ cu seamă pentru nişce artiştĭ atât de dibacĭ, ca ceĭ de la naiul d-luĭ Boerescu, carĭ inţeleg de minune cum să-şĭ chismbe cântecul, după timp şi imprejurărĭ.

Dar cine maĭ ţine seamă de nimicurĭ, ca consecinţa şi cinstea politică, intr'un secol oportunist ca al nostru, in care totul se intoarce şi se preschimbă, graţie puterei magice a cător-va portofoliurĭ, capabile a suci mintea celuĭ maĭ indărjit filosof.

*

Tocmaĭ căutam cuvĕntul.

E vorba de-o plănuire filosofică prin care se promite, că invĕţămĕntul, inalt şi mărunt, public şi privat, moral şi deochiat, plătit şi poticnit, să intre, de aci naite, intr'o eră de strălucire, de progres şi de superioritate epistolară, cum poate numaĭ in veacurile de aur, ca ale luĭ August şi Pericles, să se fi vĕdut cum-va.

Acesteĭ ingenioase plănuirĭ de filosofie practică, destinată a cocoloşi o scrinteală politică, de cel maĭ deşenţat sistem, confraţiĭ de „Pressa“ s'aŭ pus să-ĭ inalţe la imnurĭ, să-ĭ bată la tobe şi să-ĭ cante in surle, după nişce note, de altminteri, foate diplomatice şi foarte modeste, ca lumea naivă să creadă, in copilăreasca eĭ fantasie, că ministrul invĕţăturilor şi al bisericiĭ, deja ilustru, după cum să şcie, prin imensul succes al celor şase ediţiunĭ cerute de public, după originalul epistoliĭ poznaşilor de la „Timpul,“ — că acest logofăt, zicem, ar fi găsit, intr'o hărţulie de lege, bobită de d-sa, talismanul tutor nevoilor de carĭ se simt atinse, şcoala şi societatea română!

Reclama nobililor confraţĭ de la „Pressa“, de şi invĕluită cu artă, in fraze de teoriă metafisică, e totuşĭ foarte ingenioasă in practică, şi planul e de asemenea bine ticluit, ca din vreme să se facă svon in lume de legea inventată de stoicul falalist de la culte, şi ast-fel rapsodiată, pe arpele puteriĭ, ea să treacă vămile Cameriĭ, ca o scrisoare in cutiile d-luĭ Robescu.

Noĭ scim bine, că la marfa rea şi compromisă reclamă groasă se cuvine; dar năpastea toată este, că obrazul ce se va insărcina să-o vândă, in bălciul reformelor, are să inspire maĭ mult ideia uneĭ incercărĭ de reabilitare ministerială, de cât dorinţa de-a veni, cum zic condeele subţirĭ de la „Pressa“, in ajutorul acorduluĭ ce trebuie să domnească intre organisaţiunea şcoaleĭ şi nevoile sociale...

Vorbă să fie, că cordeaua ce d-l Conta umblă să scoată acum pe nas, e prea groasă, ca naţia, cât o crede d-luĭ de naivă, să nu simtă efectul la care ţinteşte ea.

Farsa e simplă. *Un coup de théatre*: după o eclipsă totală, să vie şi foc bengal!

Nevoile ţăriĭ şi suferinţele sociale, analisate şi descoperite in interval de câteva luni, in carĭ maĭ scriem şi câte-o epistola „iubituluĭ Panu“, astfel că năprasnicul proiect, inchegat in urma acestuĭ adinc şi conşcienţios studiŭ, are să inlăture toate mezeriile ţĕriĭ, fiind-că s'a pĕtruns de minune meşteşugul prin care se aduce şcoala, numaĭ intr'o clipire de ochiĭ, la nivel cu trebuinţele uneĭ naţiunĭ!

A ciopărti la articole după bucoavnele strĕine: iasta insemnează la noĭ a studia şi a regula scoala poporuluĭ românesc!

Altora d-lor să povestiţĭ de-alde astea, că poporul nostru e sătul, ca de mere pădureţe, de reforme nesăbuite şi maimuţite.

Să facem insă dreptate onor. noştri confraţĭ de la „Presa“ pentru rezerva ce insi-şĭ pun asupra punctnluĭ de a se sci, daca logofĕtul birericesc a reuşit, saŭ ba, in giganticul sĕŭ plan, cu toată buna-voinţa ce cheltuesc d-lor spre a ne demonstra, că, daca instrucţiunea merge schiopătând, numaĭ legea d-luĭ Creţulescu e de vină, şi că, de indată ce s'ar schimba acea lege, care nu maĭ corespunde cu timpul de azĭ, s'ar preface toate in ţară, ca printr'un adevĕrat farmec!

„Reuşit'a insă, zice „Presa“, ca *d. Ministru* Conta“ — precum ca să se scie că d. Conta e *ministru* — să dee invĕţămĕntuluĭ public, prin proiectul de lege ce-a elaborat, o organisare corespundĕtoare tutor trebuinţelor statuluĭ nostru?“

Asta-ĭ asta, onor. confraţi... dacă n'ar fi şi comedia sdruncinăriĭ morale ce-a suferit scaunul de la Slătarĭ, lucrul care va face pe mulţĭ necredincioşĭ să pufnească de rîs, când va auzĭ pe titularul aceluĭ scaun, vorbind de prestigiul, de datoriile şi corectitudinea corpuluĭ didactic, după ce umblasem cotiş să strecurăm, pe sub mină, savanţĭ de contrabandă in instrucţiunea publică, şi să păstrăm sume budgetre la dispositiunea celor ce aveaŭ să ne facă trebşoare politice.

Iată ceea-ce nu intră in capul nedumirituluĭ norod!

Greŭ o să trecă şoarecile pe gaură, când are şi tivgă de coadă.

CRONICA ZILEI

D. Urusoff, de curĕnd numit ministru al Rusieĭ pentru Romania, e aşteptat in Bucureştĭ pe sĕptĕmâna viitoare.

Ieri aŭ sosit in gara de la Filaret 5 bateriĭ de artilerie.

D. Georgian s'a numit membru in consiliul de administraţie al Regieĭ Monopoluluĭ Tutunurilor, in locul d-luĭ Emil Costinescu, care a dimisionat.

D. general Florescu s'a obligat a ţine, de treĭ orĭ pe sĕptămână, la clasa superioară a Şcoaleĭ Normale a societăţiĭ pentru invĕţătura poporuluĭ român, un curs asupra arteĭ militare şi a fortificaţiuneĭ pasagere.

Acest fapt laudabil vorbeşte singur: el n'are trebuinţă de comentariĭ.

D. Lascar Catargiu a reluat, după cum aflăm, conducerea partiduluĭ conservator.

Pentru a veni in ajutorul persoanelor, carĭ aŭ imbrăţişat cariera comerciuluĭ, fără să fi avut ocasiunea să facă studiĭ speciale, conferinţa scoaleĭ de comerţ din capitală a decis că la 2 Ianuare se deschidă in localul acesteĭ şcoliĭ *cursurĭ de seară.*

Studiele cari corespund maĭ direct pentru asemenea persoane sunt:

Comptabilitatea, Aritmetica şi limba francesă.

Aceste 3 cursurĭ se vor preda *gratuit* de dd. profesorĭ aĭ scoaleĭ de comerţ:

Comptabilitate d. profesor D. Ionescu.
Aritmetica „ „ D. Patriciŭ.
Limba francesă „ „ Leautey Ch. Albert.

Domniĭ carĭ vor a urma aceste cursurĭ de seara se pot inscrie până la 50 ale curenteĭ la cancelaria scoaleĭ de comerciŭ, strada Domniţĭ No. 7 in toate zilele de la 8—10 a. m.

Concertul dat alaltă-seară de d. Feldaŭ, in sala Ateneuluĭ, a avut un succes strălucit. Publicul care umplea sala a fost cu desăvĕrşire captivat de măestria cu care artistul a ştiut să execute cele maĭ delicate nuanţe din piesele luĭ Schuman şi altor compozitorĭ din carĭ 'şĭ formase programa. Aplausele curgeaŭ ca ploaia.

Măcelariĭ din Galaţĭ, după cum spune „Vocea Covurluiuluĭ“, aŭ urcat preţul cărniĭ de la 1 leŭ la 1 leŭ şi 20 banĭ.

Dacă comuna va lua mĕsurĭ ca publicul să nu fie pus la discreţia d-lor măcelarĭ, vândĕtorii de carne de sigur se vor pune in grevă, numaĭ ca să maimuţeze pe tovarăşiĭ lor de meserie din Iaşĭ şi Bucureştĭ. Motive puternice pentru a urca preţul cărniĭ nu sunt, prin urmare comuna e in drept a aplica d-lor măcelarĭ cele maĭ aspre mediĭ de indreptare.

Aseară, pe la 6 ore, pe calea Văcăreştĭ aŭ ars un grajd, maĭ multe odăĭ şi o bibliotecă din propietăţile d-luĭ colonel Papazoglu; ear la d. G. Cesu, pe aaeeaşĭ cale, aŭ ars un grajd şi o odae.

Focul a luat naştere, după cum se spune, din grajdul d-luĭ colonel.

D. general Anghelescu, comandantul divizieĭ a V. militară teritorială a dispus, zice „Romania Transdanubiană“, ca escadronul 4 din regimentul 1 de roşiorĭ să se instaleze in Constanţa.

DIN AFARA

Rusia şi Anglia.

Tratându-se de reintoarcerea ambasadoruluĭ engles, lordul Dufferin, la Petersburg, — presa, atât cea englesă cât şi cea francesă, afirma, că cu ea se va inaugura inceputul unuĭ şir de negocierĭ intre cabinetul de Londra şi cel de Petersburg, *pentru regularea raporturilor anglo-ruse in cestiunea Asieĭ centrale.* Această mĕsură se

www.dacoromanica.ro

considera ca *cea din urmă*, pentru ca intre Anglia d-luĭ Gladstone şi Rusia, *să nu maĭ esiste nicĭ un motiv de instrăinare.*

Evenimentele par a impedeca insă această importantă punere de cale. Maĭ inainte de a stabili intre dĕnsele, in Asia Centrală, *o zonă neutrală*, Rusia şi Anglia trebue să reguleze maĭ întâiŭ raporturile lor deosebite, cea de întâiŭ cu Turkmeniĭ şi ţara lor şi cea din urmă cu Afganistanul. Nicĭ una din aceste două premise nu s'aŭ indeplinit insă, cu toate speranţele contrariĭ, până astă-zĭ. Guvernul engles se leagănă incă mereŭ in chibsurĭ, dacă trebue să'şĭ intindă teritorul indian, in spre nord, până la Candahar, cu inclusiunea acestuia, saŭ să se mărginească a realisa in Afganistan o stare de lucruri priincioasă Angliei, sub privegherea specială şi necontenită a uneĭ misiunĭ politice permanente, cu reşedinţa in Cabul. Rusia de asemenea nu a putut'o incă scoate la cale cu resboinicii Turkmenĭ, carĭ nu vor ingădui o dată cu capul, de bună voie, o rectificare teritorială favorabilă vecinuluĭ lor de la resărit. Guvernul rus trebue dar să'şĭ deschidă cu armele drumul spre preliminata *zonă neutrală*, — şi cine ştie, când o să isbutească cu această intreprindere.

De-o-cam-dată dară şi poate *pentru mult timp*, raporturile ruso-engleze vor remănea, cu toate stăruinţele de conciliare ale ambelor guverne actuale, impovărate de starea nedumerită a cestiuneĭ Asieĭ Centrale. Norocul e că această cestiune se simte maĭ bine de cât orĭ-care alta in *situaţia latentă*, şi prin urmare relativ inofensivă, in care se găseşce astă-zĭ.

Cestiunea Rochefort-Gambetta.

Momentul maĭ important in cearta dintre d-l Gambetta şi Rochefort ĕl formează actualmente o declaraţie a *comunardeĭ* Louise Michel, de care ziarele francese afirmaŭ că ar fi calificat pe d-l Rochefort cu titlul de „tradator" a'l causeĭ radicale, când nu ar putea desminţi incriminările luĭ „Voltaire". Louise Michel scrie, anume, in jurnalul sĕŭ :

„Către ziarele reacţiuneĭ. Ziarele reacţiuneĭ aŭ minţit publicând niste pretinse vorbe ce eŭ a'şĭ fi rostit in afacerea Rocheffort Gambetta, intr'o vreme când nicĭ n'aveam cea maĭ mică constiinţă de ea.

„De obste nu mĕ amestec in nicĭ o afacere personală. Acum insă, după ce cunosc lucrul, sentinţa mea este următoarea : Nu mĕ mir de loc de *şiretenia* d-luĭ Gambetta de vreme ce ştiŭ că el a putut indupleca pe cetăţeniĭ din Belleville să'l aleagă in Cameră. Oameniĭ insă inzestraţi cu eceastă şiretenie, fac *presidenţiile*, precum d-l Bonaparte şi-a ştiut face *un tron*. Poporul facă'şĭ singur de *aicĭ* deducţia. *Louise Michel.*"

Cum vedem, Louise Michel atacă pe d-l Gambetta, dar fără a apĕra pe Rocheffort.

O alocuţiune papală.

Grigorie XIII a ţinut la 12 Decembre o alocuţiune, din care estragem următoarea parte, caracteristică pentru actuala stare a bisericeĭ catolice :

Dacă a esistat când va un timp greŭ şi plin de nevoĭ pentru causa creştinătăţeĭ, el este de sigur cel de astăzĭ, de vreme ce, in cele maĭ multe parţĭ a le Europeĭ, ne vedem biserica năpustită de cea maĭ cumplită urgie, de o urgie atât de multiplă şi violentă, in cât in tot mo-

mentul ea este silită să lupte pentru demnitatea, drepturile şi libertatea sa.

In raportul in care cresce indrăsneala rĕuluĭ, incepe a fi despreţuită maiestatea religieĭ dumnezeescĭ, a fi violentate instituţiile catolice, a fi promulgate legĭ din cele maĭ nedrepte, in paguba vĕdită a credinţeĭ şi mântuireĭ sufletuluĭ. Dacă prin urmare aceia, căţĭ iubesc numele catolic, aŭ cause drepte să se simtă miscaţi pentru primejdiile şi jicnirile acestuia, cu atât maĭ mare este mâhnirea noastră, cu atât maĭ multă durere simţim noĭ.

Camera francesă.

In camera francesa s'a continuat sĕptĕmână trecută desbaterea asupra obligativităţeĭ generale a invĕţământuluĭ.

Episcopul Freppel a căutat să argumenteze, că aceasta ar fi o mĕsură nefolositoare, ineficace şi primejdioasă.

— Ce-aţĭ zice — grăi intre altele *Freppel*, dacă statul, sub pretecst de a veghea asupra sănătăţeĭ publice, s'ar amesteca in bucătăria noastră, şi ar voi să ne prescrie, ce să mâncăm zilnic?

Tratând-se de *desfiinţarea şcoalelelor confesionale*, un membru al dreptеĭ, Villiers, a făcut camereĭ următoarea justă observaţiune :

— Conform cu ultima numĕrare statistică, in Francia se găsesc 35 milioane catolicĭ, 500,000 protestanţĭ, 100,000 ovreĭ şi 82,000 oameni carĭ nu profesează nicĭ o religiune. Numaĭ pentru aceste 82,000 de oameni să ne facem dară şcoalele noastre neconfesionale".

ARMATA

In numerile de la 26 Noembre şi 2 Decembre, am arĕtat defectele serviciuluĭ nostru de geniŭ şi am stabilit principiile cele maĭ insemnate pe carĭ trebue să se baseze asemenea instituţiuni in armată. Acum putem trece la compunerea unuĭ schelet de organisaţie, fără a pretinde că aceasta ar fi adevĕrata soluţiune a cestiuneĭ.

Pentru esecuţia primelor două atribuţiuni ale serviciuluĭ de geniŭ actual, se pot stabili următoarele dispositiuni :

I. Corpul saŭ personalul ce ocupă un stabiliment militar este insărcinat cu privegherea şi intreţinerea zilnică a stabilimentuluĭ şi a mobileruluĭ seŭ, precum şi cu reparaţiunile anuale saŭ periodice ale acestuĭ stabiliment.

II. Divisia respectivă este insărcinată cu direcţia şi controlul celor două atribuţiuni ale corpuluĭ, şi răspunzetoare de modul lor de esecuţiune.

III. Divisia respectivă este insărcinată direct cu privegherea, intreţinerea şi reparaţiile stabilimentelor militare, carĭ nu sunt ocupate de trupe saŭ de un personal oare-care.

a). Pentru ca divisia să poată indeplini aceste două din urmă insărcinărĭ — maĭ cu seamă direcţia şi controlul atribuţiunilor corpuluĭ — ea va poseda in corpul serviciuluĭ seŭ, *un biroŭ de casermare*, format din *1 locotenent de geniŭ, 1 gard de geniŭ şi 1 casermar*. Prin acest biroŭ de casermare, şeful de stat-major al divisieĭ va face toate operaţiilé ce vor resulta din noua insărcinare a divisieĭ şi pe carĭ un reglement special le va determina in detaliŭ.

b). Fie-căreĭ divisiĭ, ministeriul va aloca o sumă proporţională cu numĕrul şi importanţa stabilimentelor sale militare. La rĕndul seŭ, divisia va impărţi această sumă in treĭ părţĭ : *una*, destinată pentru *intreţinerea zilnica* a stabilimentelor militare, şi pe care dênsa o va distribui proporţional corpurilor saŭ personalelor respective ; *a doua*, destinată pentru *reparaţiile anuale alc stabilimentelor*, şi pe care dĕnsa o va inainta corpurilor o dată cu comanda reparaţiilor hotărîte ; *a treia*, destinată pentru *intreţinerea şi reparaţiile* stabilimentelor neocupate de trupe saŭ personale, şi pe carĭ dĕnsa le va proiecta prin *biroul seŭ de casermare* şi le va esecuta saŭ prin acesta, saŭ prin comisia de casermare saŭ printr'un delegat din apropiere.

c). Lucrările de intreţinere zilnică, vor fi esecutate de către corpurĭ saŭ personale fără a maĭ cere autorisaţia prealabilă a divisieĭ; insă se va constata necesitatea şi costul lor printr'un proces-verbal incheeat de consiliul corpuluĭ saŭ al personaluluĭ, saŭ de către şeful fracţiuniĭ şi oficerĭĭ seĭ, şi, tot-d'o-dată se va raporta şi comisieĭ de casermare, care după ce va constata esecuţia lucrărĭĭ, va sub-semna foile de cheltuelĭ şi le va trimite divisieĭ respective.

d). Pentru lucrărĭ de reparaţiunĭ generale saŭ de adaogirĭ maĭ insemnate, corpurile vor dresa devise in regulă, vor face a se constata natura, cantitatea şi necesitatea lucrărilor, de către comisia de casermare, şi apoĭ le vor trămite divisieĭ. Aceasta le va controla prin *biroul seŭ de casermare*, şi va trămite instrucţiunile sale impreună cu banii. In timpul lucrărĭĭ divisia poate, prin *biroul seŭ de casermare*, să se asigure de modul de esecuţie al devisuluĭ. — Corpurile vor intocmi la nevoie devisele in acelaşĭ mod ca şi particularii, carĭ ĕşĭ repară singurĭ casele, fără a fi cu toate astea eĭ inşi-şĭ constructorĭ — Afară de această divisia va ingriji, prin *biroul seŭ de casermare*, a pune la dispositia corpurilor, *analise de preţurĭ şi tarife*, stabilite in fie-care localitate şi ale cărora copiĭ vor esista şi in biroul divisieĭ.

e). Pentru reparaţiile de mobilier saŭ pentru infiinţărĭ de mobilier de mică importanţă, corpurile vor opera in acelaşĭ mod ca şi pentru lucrările de intreţinere zilnică, prevezute la litera *c*. — Pentru infiinţărĭ de mobilier de o importanţă maĭ mare, corpurile vor opera in modul prescris la litera *d*, pentru reparaţiunĭ generale saŭ adaogirĭ maĭ insemnate. — Fie-care corp va poseda o magazie destinată a conserva mobilierul permanent al stabilimentuluĭ, şi tot mobilierul va fi inscris intr'un registru in care se va arĕta natura, cantitatea, preţul şi toate operaţiile petrecute. Divisia va poseda prin *biroul seŭ de casermare*, registre — copie perfect identice cu registrele de mobilier ale corpurilor. De asemenea ea va poseda inventare, planurĭ şi memoriĭ pentru toate stabilimentele din cercul seŭ.

f). In fine pentru aceasta primă parte a proiectuluĭ maĭ avem a indica următoarele : 1). In privinţa comisieĭ de casermare este de observat, că partea ce iea prefectul in această comisiune este cu totul ilusorie şi nu servesce absolut la nimic : ea lungesce numaĭ corespondenţa şi incurcă afacerea. De aceea comisia de casermare, despre care vorbirăm maĭ sus, se va compune din *comandantul garnisoaneĭ şi architectul oraşuluĭ*, iar intr'o localitate unde nu este architect, comisia de casermare se va concentra in comandantul garisoaneĭ, şi, unde lipsesce şi acesta, primarul va indeplini funcţiunile comisieĭ de casermare 2). Când un corp părăsesce o casarmă pentru a fi inlocuit cu un altul, el va fi dator a lăsa un oficer care să pună casarma in stare bună şi să o predee nouluĭ corp. Un delegat al comisieĭ de casermare saŭ al divisieĭ va asista la predare şi va primi procesul-verbal. Dacă inlocuirea corpuluĭ plecat se va hotărî maĭ tărziŭ, predarea se va face către comisia de casermare saŭ către divisie.

3. Când corpurile ar avea nevoie de oare-carĭ lămuririĭ in hotărîrea reparaţiilor saŭ in intocmirea devizelor saŭ in modul lor de esecuţie, dĕnsele vor putea apela la comisia de casermare saŭ la serviciul divisieĭ, care va satisface cererile prin *biroul sĕŭ de casermare*. 4) Mobilierul ce se găsesce actual in magaziile serviciuluĭ de geniŭ din cele 5 divisiĭ, va fi distribuit — ce este bun — pe la corpurĭ, iar-ce este rĕŭ — va fi scos afară din serviciŭ şi se va vinde.

Din cele stabilite până aci, urmează a se desfiinţa serviciile de geniŭ actuale din cele 5 divisiĭ, şi a se infiinţa in locul lor, in corpul divisiilor, *5 birourĭ de casermare*. Acestea necesitează *5 locotenenţĭ de geniŭ*, 5 *guarzĭ de geniŭ* şi *5 casermarĭ* — Locotenenţii vor fi detaşaţĭ de la batalioanele de geniŭ şi nu vor face serviciŭ la divisie de cât un an de zile.

Să trecem acum la a treia şi cea maĭ importantă atribuţie a serviciuluĭ de geniŭ actual. Această consistă in : *construcţia de clădirĭ noue, saŭ esecuţia de adaogirĭ orĭ modificărĭ importante necesare stabilimentelor mititare esistente.*

Maĭ întâiŭ este invederat că pentru aceasta atribuţie avem neapĕrat trebuinţă de un serviciŭ de geniŭ. Acest serviciu se poate incredinţa unuĭ corp de ingineri şi conductorĭ civilĭ, insă aceasta presintă de o parte marĭ avantagie, iară de alta marĭ inconveniente. S'ar putea de asemenea să se incredinţeze unuĭ corp de oficerĭ, pe carĭ ministeriul i-ar instrui in consecinţă, insă şi aceasta presintă de o parte marĭ avantagie, iară de alta marĭ in conveniente. Atuncĭ ce este de făcut ? Din norocire avantagiele şi inconvenientele celor doĕ dispositiuni se ciocnesc ast-fel că combinându-le, inconvenientele lor dispar ; decĭ o dispositie mixtă este cea maĭ bună. Serviciul de geniŭ actual nu este mixt şi prin urmare este rĕŭ organisat. Avĕnd in vedere acest adevĕr, precum şi toate observaţiunile ce am făcut in numerile menţionate, noĭ credem ca următoarea propunere de organisaţie a serviciuluĭ de geniŭ, poate să servească cel puţin ca punct de plecare pentru discuţiunea celor maĭ compentinţĭ de cât noĭ.

In ministeriul de resboiŭ să se infiinţeze o nouă direcţie zisă *Direcţia statuluĭ major de geniŭ.* Aceasta direcţie se va compune din *3 secţiĭ: a* secţie de *construcţiunĭ civile*, *2-a* secţie de *construcţiunĭ mecanice* şi a *3-a* secţie de *construcţiunĭ militare*. Prima secţie va fi condusă de un *inginer architect civil* de ânteia ordine, impreună cu *5 căpitanĭ de geniŭ*, corespundĕtorĭ celor 5 divisiĭ, şi va fi insărcinată cu construcţiile de casarme şi stabilimente militare in toată ţara. A doua secţie va fi condusă de un *inginer mecanic civil*, de întâia ordine, impreună cu *2 căpitanĭ de artilerie*, şi va avea drept sarcină proiectarea şi esecutarea tutulor construcţiilor şi instalaţiunilor mecanice necesare in armată. In fine a treia secţie va fi condusă de un *inginer militar cu gradul de maior* impreună cu *2 căpitanĭ de geniŭ*, şi va fi insărcinată cu materialul corpuluĭ de geniŭ, cu fondul instrucţiuneĭ sale technice, cu proiectele sale de fortificaţie saŭ de alte lucrărĭ, pe carĭ corpul de geniu le va esecnta saŭ din punctul de vedere al instrucţieĭ saŭ din acela al aperăreĭ ţĕreĭ.

Maĭ departe, statul major de geniŭ va fi condus de 1 locotenent-colonel şi 1 colonel de geniŭ, care va fi şi inspectorul intreguluĭ corp de geniŭ. — In total, personalul va consista din *2 ingineri civilĭ, 2 căpitanĭ de artilerie, 7 căpitanĭ de geniu*, 1 maior, 1 locot-colonel şi 1 calonel de

---

FOIŢA «ROMANIEI LIBERE»

— 10 Deembre. — 10

O DRAMA IN FUNDUL MĂRII

DE

R. CORTAMBERT

traducere de

P. M. GEORGESCU

VI

UN PROIECT INDRASNEŢ AL INGINERILOR

O luntre, deslipită de Great-Eastern, se apropia de Argus. Un matroz remise un plic d-luĭ de Sartene.

— Domnilor, zise el celor duoĭ ingineri, după ce citi cuprinsul scrisoareĭ, această scrisoare mĕ vesteşce că este temere de un accident ; de câteva minute depeşele se par a veni maĭ slab. Trebue să evităm o neisbândă. S'a făcut recurs la noĭ, suntem datorĭ să plătim cu viaţa noastră.

— In adevĕr, continuă Norton, un accident este aicĭ maĭ amenintător de cât orĭ unde aiurea ; tot in aceste ape se rumpea firul şi in anul din urmă.

— Eŭ nu vĕd de cât numaĭ un singur mijloc, infalibil, de a aşeza cablul bine, adaose Henric de Sartene.

— Şi eŭ asemenea, nu vĕd de cât unul singur, strigă Norton cu hotărîre.

— Acest mijloc, zise de Sartene, este cel puţin foarte cutezător, precum aĭ ghicit'o, şi este acela de a merge noĭ inşine să aşedăm firul in fondul mării, cu ajutorul aperatelor de afundare.

— Dar aţĭ uitat, domnilor, adause Stevens, că sondele arată aicĭ o adâncime maĭ mult de 1000 metri, şi că nimenĭ n'a trecut nicĭ odată peste 60 de metri.

— Şi ce are a face asta ! intrerupse impetuosul Norton.

— Dar aceasta este o adevĕrată călĕtorie, respunse Stevens : gândiţi-vĕ bine ! aicĭ sunt atâţĭ metri de desuptul mării căţĭ aŭ munţiĭ Granpianĭ de asupra eĭ.

— Da, o sciŭ foarte bine, zise Henric, drept aceasta voiŭ merge singur, nu silesc pe nimenĭ de a mĕ urma.

— Cefel, strigă Norton, aĭ putea să plecĭ fără noĭ ! Eŭ mĕ opun formal la aceasta. Fac parte din espediţiune. In câte-va ore avem să facem maĭ multe descoperirĭ de cât toţĭ academicianiĭ impreună. Ce triumf !

— Dar gândiţi-vĕ, domnilor, adaose Stevens, ce greutate formidabilă ne va trebui spre a ne mantine la o aşa adâncime sub-marină. Matrosul care curăţă scapa uneĭ nave, la câte-va braţe sub suprafaţa apeĭ, iea cu dĕnsul o greutate de aproape 8 chilograme.

— M'am gândit la aceasta, respunse Henric; ne va trebui o greutate maĭ mult de 500 chilograme.

— Atuncĭ este un ce nechibzuit ! Cum veţĭ putea face un pas cu o astfel de greutate ?

— Stevens, dumniata nu raţionezĭ, respunse Henric cu seriositate; te trimeţ la fisica dumitale, la matematice şi la simplul bunul simţ ; ar fi trebuit să sciĭ, că această greutate va fi contrabalanţată, şi la 1000 de metri sub Ocean vom umbla tot atât de uşor cu cele 500 kilograme ale noastre ca şi pe bordul acesteĭ nave şi cu hainele şi cu incălţămintele noastre.

— Ceva cu totul elementar ! strigă din nuoŭ violentul Norton ; câte frumoase şi magnifice lucruri avem să găsim ! câte bogăţiĭ trebue să fie ingropate in aceste adâncimĭ ! De unde scim că n'avem să descoperim faimosul şarpe de mare şi să luptăm, piept la piet, ca Giliat, năpraznicul polip a luĭ Victor Hogo,! Când plecăm ?

— Intr'adevĕr, continuă Norton, cu stăruinţă, care va fi momentul plecăriĭ pentru călătoria noastră sub-marină ?

— Când veţĭ voi, respunse de Sartene. Dar dumniata nu maĭ zicĭ nimic, Stevens : lipsi-veĭ oare dintre noĭ ?

— Ba nu, domnule, vĕ voiŭ insoţi, zise cu rĕceală al treilea inginer.

— Aşa dar, domnilor, suntem inţeleşĭ despre aceasta, mâine ne vom pune la lucru. De câteva ore navigăm, cum a zis Norton, in apele carĭ presintă maĭ multe pericole pentru isbânda intreprinderiĭ. Maĭ peste tot, albia Oceanuluĭ este uniformă. Nu se semnalează in mijlocul Atlanticuluĭ nicĭ piscurĭ subite, nicĭ stâncĭ, nicĭ inegalităţĭ rĕsărite şi abrupte, de aceea şi era o utopie şirul de momăĭ carĭ ar permite de a aşeza cublul ca de pe un stâlp pe altul. Cu toate acestea, in regiunea ce parcurăm, albia mariĭ nu este de o egalitate perfectă. Adâncimea eĭ este indestul de variabilă. Se poate conchide din aceasta că cablul se reazimă pe vĕrfurĭ, se lasă prin vaĭ şi face paşĭ giganticĭ prin fundul Atlanticuluĭ. Greutatea luĭ poate deveni o causă de ruptură. Inchipuiţi-vĕ un ast-fel de fir mergĕnd de la Muntele Alb la muntele Sânt-Bernard, de la muntele Sânt Bernard la muntele Rosa, incălecând pe crestetul munţilor celor maĭ inalţĭ. Astfel are să fie cablul.

— Tocmaĭ aşa, zise Norton, şi atracţiunea pământească unită cu greutatea este un pericol imens pentru cablu.

— Prevĕdĕnd un accident posibil, reincepu de Sartene, colegiĭ noştriĭ din bastimentele *Teribie şi Niagara* şi ceĭ din *Agamemnon* sunt gata a face tot ca şi noĭ. Incolo, peste puţin vom putea să cântăm victoria. La câte-va sute de kilometri de America, nu va maĭ fi nimic de temut. Voiŭ sciţi, crez, că aproape de continente Marea este relativ puţin adâncă. Un urias pus pe picioroage de lemn, ar putea trece Mansa ca prin vad şi a se preumbla impregiurul Irlandeĭ şi a Mareĭ-Britaniĭ, la o distanţă de cinci-zeci de leghe de la ţĕrmĭ. Plecând de la 41° longitudine, albia Oceanuluĭ se ridică progresiv ca treptele unuĭ templu. La câteva miluĭ de golful-Trinităţiĭ (Trinity-Bay) aşezarea cabluluĭ va fi o jucărie. Voiţĭ o probă ? Este reuşirea completă, răpede, a tutulor liniilor sub-marine in mările maĭ puţin adâncĭ şi apropiate de pământul uscat. Eată cinci anĭ de când se ocupă serios de a lega toate ţĕrile intre dĕnsele ca pe nisce părţĭ din aceeaşĭ haină, şi Anglia este deja inpreunată de opt anĭ cu restul Europeĭ.

— Dar pe cât sciŭ eŭ, adaoase Stevens, nu cunosc să se fi intrebuinţat aparate de afundare pentru nicĭ una din aceste operaţiunĭ. Ceea ce voiţĭ să incercaţĭ este o inovaţiune indrăsneaţă !

— Domnule, dacă nu s'ar fi făcut inovaţiunĭ, ne-am fi aflat incă in fericita epocă când oameniĭ mâncaŭ cu degetele făr' a se maĭ gândi la furculiţe şi la linguri. Inovaţiunea este resboiul făţiş, declarat, contra rutineĭ, şi — ĕmĭ mărturisesc slăbiciunea — acest resboiŭ, care, in loc de sânge, varsă capitaluri, me seduce şi mĕ pasionează. De alt-cum, vă repet, eştĭ liber de a remănea pe bordul naveĭ să'ţĭ fumezĭ ţigara in bună pace, atât numaĭ că noĭ suntem in drept de a pune la indoială bravura dumitale.

— Eĭ ! domnule, vĕ voiŭ insoţi, am zis'-o.... nu sunt un las...

— Să nu maĭ vorbim despre aceasta. Să fim gata pentru mâine.

Primul inginer strânse mâna ambilor sĕĭ colegĭ şi se retrase in cabina sa.

(Va urma).

www.dacoromanica.ro

geniŭ. La acest personal se vor adăogi 2 desemnatorĭ şi un mic numĕr de garzĭ de geniŭ şi de casermarĭ — Negreşit acum la inceput fiind lipsă de oficerĭ personalul se poate simplifica, insă aceasta trebue să se facă in vederea unuĭ tot complet şi raţional. Ast-fel cu personalul ce deja posedă astăzĭ serviciul de geniŭ şi incă cu căţi-va oficerĭ detaşaţi de la batalioanele de geniŭ, noua organisaţie este perfect posibilă.

Lucrul cel maĭ important in această organisaţie este ca statul-major de geniŭ să formeze o direcţie saŭ o secţie in ministerul de resbel, pentru ca el să lucreze direct şi sub autoritatea imediată a ministruluĭ; din aceasta dispoziţie resultă o mulţime de avantagie atăt pentru instituţie căt si pentru ţară.

Inginerii civilĭ vor face proiectele construcţiilor, iară căpitaniĭ, cu inceperea campanieĭ de lucru, vor pleca in divisiile respectîve şi vor esecuta aceste proiecte pe carĭ densiĭ le cunosc acum perfect. La intoarcere eĭ vor aduce toate studiile făcute in localitate şi relative la stabilirea tarifelor şi a proiectelor ulterioare. La nevoie căpitaniĭ vor fi ajutaţi in divisiĭ şi de *către birourile de casermare*, cu carĭ eĭ vor face corp şi se vor pune sub autoritatea divisieĭ.

Oficeriĭ statuluĭ-major de geniŭ nu vor face aci de căt maximum 2 anĭ de serviciŭ in fiecare grad, afară de aceia carĭ s'ar deda voluntar cu totul la această miserie, şi carĭ de la locot-colonel in sus nu vor maĭ putea esercita un comandament militar, chiar de ar ajunge generalĭ in geniŭ.

Spaţiul nu ne permite a discuta maĭ departe aceasta organisaţie şi suntem siliţĭ a ne opri aci, sperănd ca ministeriul va face tot ce-ĭ va sta prin putinţă pentru a indrepta o instituţiune, care a fost atăt de rĕŭ croită.

A PATRA CONFERINŢĂ A DLUĬ MAIORESCU

LOGICA

MERCURI 8—9 DECEMBRE 3.

Am vĕdut procesul tainic al minţi pentru formarea noţiuneĭ. Numaĭ după ce am observat maĭ multe obiecte materiale cu formele lor osebite, numaĭ după ce am sintetizat caracterele comune, esenţa atributelor acelor obiecte, dobăndim noţiunea; bunioară observănd maĭ multe corole, monopetale saŭ polipetale, albe or cerulĭĭ, regulate saŭ neregulate, stoarcem din niste foiţe, cu totul materiale, noţiunea, fenomenul abstract, care imbrăţişează toate aceste fiinţe fără a putea fi representată prin nicĭ una din ele. Cuvintele şi literele sunt numaĭ niste infăţişărĭ cristalisate ale fenomenuluĭ immaterial, ale noţiunilor ce imbogăţesc mintea noastră şi o deosebesc de a celor-l-alte vieţuitoare ce le intălnim treptat treptat coborăndu-ne pe scara zoologică.

Noţiunele alcătuesc trainica temeliă a Logiceĭ.

Logica fiind un vlăstar din trunchiul ştiinţelor filosofice, are părţile eĭ profunde, mohorîte, controversate, are părţile eĭ metafisice.

Am zis că noţiunea se formează din partea esenţială şi comună a maĭ multor obiecte.

Dar care e partea esenţială şi comună? care e partea esenţială a maĭ multor plante, a maĭ multor fluturĭ, a maĭ multor şerpĭ, a maĭ multor cometĭ pentru a dobăndi noţiunea de plantă, fluture, şarpe şi comet? Oare insuşirile particulare nu sunt şi ele ensenţiale in ceea ce priveşte individul? Nu ajută şi ele la frămăntarea minţi pentru dospirea şi formarea noţiuneĭ?

Partea absolut comună şi esenţială, ar fi existenţa, firea materială.

Eĭ bine, această existenţă materială să fie temelia noţiunelor noastre? Ea să fie causa unuĭ proces atăt de ascuns şi abstract al minţi noastre?

Lumea ştiinţeĭ la această întrebare capitală să invrăjbeşte şi se desparte in două tabere, ce luptă pe căĭ diferite, dorind fie-care a da o soluţiune problemeĭ.

D'o parte să află materialiştiĭ şi positiviştiĭ, formănd un corp de bătae compus din două flancurĭ, ear de alta spiritualiştiĭ şi idealiştiĭ.

Ceĭ d'ăntăiŭ susţin că ultima esenţă a noţiuneĭ este materia. Dar ce este materia? La poarta căreĭ ştiinţe să batem pentru a ne domiri de nestiinţa complectă ce ne coprinde in faţa cuvĕntuluĭ „materie“? Fisica ne vorbeşte de proprietăţile particulare şi generale ale materieĭ; ne spune bunioară că „inerţia“ este proprietatea ce are materia de a tinde să'şĭ conserve starea in care să găseşte, şi dacă ĕşĭ schimba această stare, trebue să căutăm o causă streină de materie care intervine şi distruge tensiunea materieĭ. Dar aceste proprietăţĭ nu ne lămuresc căt şi de puţin in privinţa esenţeĭ intime amateriеĭ.

Esenţa intimă a materieĭ sunt niste puncte materiale numite atome, de la *ἀ* şi *τέμνειν*, punt care nu se maĭ poate divide, punt care formează ultima espresie a materieĭ; dar, or acest punt nu se maĭ poate divide şi in acest cas el nu poate avea dimensiunĭ, or are dimensiunĭ şi ocupă un spaţiŭ şi atuncĭ se poate divide. Un punt material fără dimensiunĭ, fără inălţime, grosime şi lungime, fie or căt de infinitisimale, fie ele infiniţi de ordinul al o mielea nu putem admite, nu ne bizuim a ne inchipui, fără riscul de a cădea in aberaţiunĭ psichologice; dacă dar punctul material, ultima espresie a materieĭ, ar avea dimensiunĭ, uşor ne inchipuim ca'l putem divide in două, fie-ce parte in alte două etc. şi atuncĭ cum rĕmăne cu proprietatea indivisibilităţĭ, cu acest pămĕnt al făgăduinţi, cuvenit după materialişti atomeĭ?

Positiviştiĭ aŭ căutat se unifice materia din care se compune universal intreg, atăt de variat şi măreţ in arătările luĭ. Etherul, substaţa din care ar resulta corpurile simple recunoscute şi studiate de chimie, in veacul nostru, a format fundamentul, puntul de sprijininţă, in esplicarea atăror probleme, pentru positiviştĭ.

Hipotesa etheruluĭ datează de la Descartes, care şi-'l inchipui pentru a tălmăci mişcarea corpurilor cereştĭ; această hipotesă ar fi perit cu bizarul eĭ inventator, dacă olandesul Huyghens şi englesul Ioung, nu s'ar fi agăţat de această hipotesă pentru a esplica fenomenele optice. Eĭ ajunseră a descoperi, numaĭ inchipuindu-şĭ etherul, că lumină adăogată la altă lumină poate produce intuneric. In fine sosi marele Fresnel, care, introducănd etherul ca factor, prin calcule algebrice, demonstră toate problemele pe care şcoala luĭ Newton le declarase imposibil de resolvat. Maĭ tărziŭ Ampère şi Séguin in Franţa, Joules in Anglia şi Meyer in Germania, popularisă ideea de existenţă etheruluĭ, — in fine fisicul engles Grove, esperimentă, ceea ce ăşĭ imaginaseră precedenţiĭ prin ajutorul etheruluĭ, transformănd agenţiĭ fisicĭ unul int'altul, invederănd neapărat unitatea causeĭ tutulor fenomenelor. Tyndhal dete ultima espresie acestor esperienţe. Boucheporn, basat pe theoria etheruluĭ esplică legea distanţelor planetare, acceleraţiunea cometilor, in fine atracţiunea corpurilor cereştĭ.

Proprietăţile etheruluĭ ar fi estrema mobilitate a moleculelor sale, impenetrabilitate şi inerţia.

Etherul după positivişti este causa tutulor fenomenilor statornice or trecĕtoare. Dacă vibrează inrt'un sens saŭ intr'altul, intr'o direcţiune saŭ intr'alta, cu o intensitate maĭ mare s'aŭ maĭ mică, in elice saŭ in cercurĭ, in liniĭ frănte saŭ hiperbolice, produce forma, culoarea, netezimea, densitatea, elasticitatea, şi toate proprietăţile ce insoţesc materia, care nu e de căt un amestec de corpurĭ simple, provenite la rindul lor din ether.

Intemeiaţi pe aceste date ştiinţifice, filosofiĭ positiviştĭ aŭ redus formarea noţiunilor noastre la impresiile dobăndite din afară prin intermediul vibrăţiuneĭ moleculelor etheriene. Ba uni*) aŭ mers cu cavalerismul pănă a crede că numaĭ e nimic indoios, şi că tainicu proces al minţi noastre in dobăndirea noţiunilor celor maĭ abstracte, cum sunt noţiunele de timp, de spaţiu şi de causă, se esplică *à merveille* prin datele ştiinţeĭ positive. Ast-fel, privind de maĭ multe orĭ un arbore, pe lăngă impresiunele ce primim, de colóre, de mărime, de formă, pe lăngă impresiile *a, b, c,* primim şi impresia *f*, impresia de spaţiŭ; privind un alt arbore, pe lăngă impresiile *g, h, i,* de culoare, mărime şi formă, earăşĭ primim impresia *f*, de spaţiu, şi ast-fel se formează in mintea noastră un făgaş, o impresie maĭ adăncă de căt cele-l'alte, această impresie corespunde cu noţiunea de spaţiŭ, saŭ provoacă noţiunea de spaţiu. Tot ast-fel privind maĭ multe corpurĭ carĭ şi schimbă poziţia de la un loc la altul, pe lăngă alte impresiĭ, căpătăm o impresie comună *t*, impresia de timp, provocată tocmaĭ de inceperea mişcareĭ şi stadiile intermediare pănă la incetarea eĭ. Această esplicare or căt de à merveille ar fi ea, şi or căt de *fatalistă* pentru minţile neincercate, totuşĭ ea nu e maĭ puţin o confusie a problemeĭ.

Şi maĭ intăiŭ, am intelege o impresie de culoare, cu toate că culoarea nu e inherentă materiĭ, am intelege o impresie de formă gravată pe retină ochiuluĭ care s'ar transmite la creer, dar cine se dea ochiuluĭ impresiile *f* şi *t*, impresiile de spatiu şi timp? De unde se vie aceste impresiĭ, căndele nu sunt inherente materiĭ, căndnu le putem fixa nicĭ cum in lumea externă, căndnu le putem materialisa?

Dacă, spatiul şi timpul nu sunt inherente, nu sunt niste moduri de a fi ale materiĭ, unde să căutăm causa lor dacă nu in mintea noastră? S'apoĭ chiar cele l'alte impresiĭ primite de la corpurile ce ne inconjură, cine ne spune noă cu siguranţă, că aceste impresiĭ represintă niste insuşrĭ exact ale materiĭ, saŭ nu sunt niste de căt resultate ce se formează din raportul minţiĭ noastre cu corpurile dinprejur, in care raport mintea se aibă puterea eĭ creatoare.

Hume, filosoful sceptic, a susţinut că toate datele minţi noastre sunt niste produse ale eĭ, că sunt niste deprinderĭ ale sufletuluĭ omenesc, şi că lumea, universul, este un haos aşa cum o fi, ear nu cum ni se presintă nouă.

Dupe Hume vine *Kant*.

Kant susţine că or cum vom privi materia, se reduce la forme de in tindere in spaţiŭ, de timp şi de causă, — dar, aceste forme sunt inherente minţi noastre, formează calapodul in care se toarnă impresiile din afară. Mintea noastră este un factor puternic in formarea şi arangiarea impresiilor, iar nu o magasie in care s'ar depune impresiile ce ar fi niste insuşirĭ exacte ale corpurilor. Mintea lucrează, şi dacă primeşte ceva din afară, ea frămănţă şi modifică, regulează şi plămădeşte; impresiile nu depind de materiă, nu le hotărăsc propia lor fire, ci mintea noastră; totul e subiectiv şi nu putem şti exact cum este in sine lumea externă.

Kant, dar admite niste forme aprioristice, căcĭ alt-fel, ar trebui să remănem fără nicĭ un cuvĕnt in faţa noţiuneĭ de spaţiu, timp şi causă.

In adevĕr, uşor le vine positiviştilor (şi maĭ cu seamă a celor ce sunt numaĭ niste diletanţi pueandri) a face confusie in aşternerea problemeĭ psicho-fisiologică şi a o esplica *à merveille*. Eĭ ne spun fenomenul abstract ce se petrece şi cred că ne'l esplică; ca şi cănda spune cuĭ-va că raspiră i-am esplica respiraţia. Eĭ susţin că incetul cu incetul dobăndim impresia de spaţiu.

Eĭ bine, căndprivim un obiect la o depărtare oare-care, vin o mulţime de impresiĭ de la el, carĭ se imprimă pe retina, representănd imagina obiectuluĭ maĭ mică şi resturnată, de oare-ce razele de impresie trec printr'o linte maĭ nainte de a isbi retina; nu numaĭ atăt, dacă cel ce priveşte va avea doĭ ochĭ, două imaginĭ va primi. Cum dar, dacă lumea esternă se oglindeşte intr'un mod brut in noĭ, aceste două imagine se unifică in mintea noastră — maĭ ales căndnervii opticĭ nu se strătae — şi cum imăgina resturnată ajunge la creer dreaptă dacă mintea nu lucrează, nu modifică şi nu arangiază impresiile din afară? Ceea-ce e şi maĭ decisiv, este intrebarea: Cum imagina prinsă pe retină se asvîrlă afară din ochiŭ, la depărtarea cuvenită, pentru a ne da impresia de spaţiu? De unde această virtualitate tainică a nervuluĭ optic? Cum, ne scapără ochiĭ, pentru a asvîrli imagina afară din noĭ? Fisiologia nu ne respunde, — Fisica e mută in faţa acestor intrebărĭ.

Nu rĕmăne dar de căt a crede că natura a dat minţi noastre, cea maĭ miraculoasă zestre: formele primordiale, aprioristice, cu carĭ ne desteptăm in lume, formele de spaţiŭ, timp şi causă, descoperite de una din inteligenţile cele maĭ vaste, dacă nu din cele maĭ senine: Kant.

Ast-fel, fie care minte este o lume intreagă; universul se oglindeşte in noĭ dar nu suntem pasivĭ, — nu, creerul nostru prin forţa formelor apriorice, modulează, ţese, arangiază impresiile din afară, toarnă aceste impresiĭ in niste tipare tainice şi hotărîte; inteligenţa noastră are o putere creatoare, puterea de a armoniza impresiile primite din afară, puterea de a le sigila cu formele de spaţiŭ, timp şi causă.

Numaĭ acestor forme apriorice datorăm intreaga cosmogonie a inteligenţeĭ noastre.

*) Din nefericire tocmaĭ ceĭ maĭ puţin iniţiaţĭ in sciiţele positive.

ARENA ZIARELOR

*** „Românul“ vorbind despre incercarea d'a asasina pe d. Brătianu, stăruieşte a crede că Petraru nu este român.

Astăzĭ in urma atentatuluĭ după propriile mărturirĭ ale atentatoreluĭ, publicate chiar de un ziar, să constată că el „de altiĭ aŭ fost imbrăncit spre crimă“.

Instrucţiunea fiind secretă, nu putem sci ce descoperirĭ a făcut păn'acum parchetul. Complotul insă fiind mărturit, stăruim in credinţa noastră că el din viţiŭ decurge şi anti-românesc este.

*** „Binele Public“ se ocupă de cestiunĭ de industrie.

*** „Timpul“ face schidoala icoană a politiceĭ nostre interne sub regimul d-luĭ Brătianu.

*** „Presa“ se ocupă de legea de instrucţie pe care o va presenta d. Conta.

CORPURILE LEGIUITOARE

SESIUNE ORDINARA.

Şedinţa din 9 Deembre, 1880.

Senatul. — D. Mavrogheni, pentru motivul ca sănătatea i e sdruncinată şi astfel neputĕnd veni la şedinţe, cere Senatuluĭ să-ĭ primească dimisia; Senatul nu-ĭ primeşte dimisia, ci i acordă un concediŭ pentru toată sesiunea. D. Mavrogheni va petrece iarna la Niza.

—×—

Se acordă un concediŭ de o săptĕmănă d-luĭ Voinov. In locul d-sale, în comisia insărcînată cu propunerea d-luĭ P. Grădişteanu, se alege d. Costin Brăescu.

—×—

D. general Florescu protestează contra absenţiĭ tutulor ministrilor din Senat, apoĭ bĕtrăniĭ trec in secţiui.

Camera. — D. Sichleanu se alege ca membru in comitetul pensiunilor, d. Mărgăritescu in comitetul oblîgaţiunilor domeniale.

—×—

Camera lucrează in secţiunĭ.

Serviciul telegrafic al „Romanieĭ Libere“

— 22 Decembre — 9 ore dim. —

Berlin, 21 Decembre.

„Norddeutsche Algemeine Zeitung“ respinge energic insinuarea ziarelor progresiste că guvernul ar sprijini pe ascuns agitaţia antisemitică. Gazeta zice: „Guvernul desaprobă tare escesele âstfel cum s'aŭ produs de curĕnd intr'o adunare populară; el e gata să examineze o propunere ce tinde la restringerea dreptuluĭ de intruniri populare şi la o supraveghere maĭ riguroasă asupra lor, dacă o astfel de propunere s'a presentat Landtaguluĭ Dar să nu se maĭ ceară ca protecţiunea poliţieĭ să se esercite exclusiv in profitul partiduluĭ progresist şi a clienteleĭ sale“

Consiliul federal a primit proiectul de ordonanţă privitor la suprimarea juridicţianiĭ consulare in Bosnia şi in Hertzegovina, incepĕnd de la 1 Ian. 1881.

Viena 13 Decembre.

„Politische Corespondenz“ anunţă că delegaţiĭ sĕrbĭ din Viena aŭ primit dejs de la guvernul lor instrucţiunile cerute ca să continue negocierile relative la tractatul de comerţ dintre Austria şi Serbia.

(Havas).

Mijloc de nutrire medicamentoasă şi bonboanele Hoff-Malziane

Se intrebuinţează contra durerilor de pept, aprinderilor de plămănĭ, sfărşelĭ şi suferinţe de stomac (fie şi maĭ vechĭ). Se poate obţine din fabrica cesaro regească a luĭ Hoff din Viena Graben, Bräuerstrasse No. 8, care in decurs de 30 30 de anĭ s'a distins de *dotru-zecĭ şi patru orĭ*. Din causă că acum prea des se schimbă temperatura, multe persoane sunt atinse de tuse aprinderĭ, şi suferinţe rele de pept. Pentru nimicirea acestor rele atragem asupra celor maĭ sus arĕtate atenţiunea tuturora. Berea de sĕnătate preparată de Hoff, apoĭ extractul de Malz concentrat (pentru carĭ nu sufer berea), bomboanele de estract de Malz, cafeaua de Malz etc. toate aceste au o influenţă bine făcĕtoare asupra organelor respirătoare pentru că sunt disolvante ale flegmeĭ şi sute foarte preţioase ca medicamente generale contra cataruluĭ, suferinţelor de pept, tuse şi alte de acesta.

MEDIC ŞI CHIRURG

DRUL WILH. SALTER

Special:

BOALE DE FEMEI ŞI SYPHILIS

anunţă onor. public că s'a stabilit in strada Sf. Ioan noŭ No. 1 (lăngă hotel Patria) şi ţine consultaţiunĭ de la 11—12 ore a. m. şi de la 2—4 p. m.

SALA BOSSEL — J. D. IONESCU

IN TOATE SERELE

REPRESENTATIILE QUATORULUI ISRAËLIT

FRAŢII „SEMMEL“ DIN VIENA

FRAŢII „SEMMEL“ DIN VIENA

In urma stăruinţeĭ d-luĭ *Ionescu*, **Theatrul Mecanic**, va maĭ da căte-va representaţiunĭ. Duminică la 1½ ore ziua pentru copiĭ, cu preţurile reduse de tot.

Continuarea Debutuluĭ familieĭ Martens.

LA MAREA BURSA NATIONALA

41 bis, STRADA LIPSCANI, 41 bis

I. M. FERMO & FRAŢII BENZAL

CURSUL BUCURESCI.

Pe diua de 10 Decembre, 1880, ora 10

OBLIGAŢIUNI	Comp.	Vend.
6 % Rurale Conversiune	86	87
» esite la sorţĭ	99 ½	
8 % Domeniale	106	107
» esite la sorţĭ	99 ½	
Dob. 10 fr. Oblig. C. pens. 300 l. f. C.	193	195
7 % Scrisorĭ fonciare rurale	100 ¾	101 ¾
7 % » » urbane	95	96
8 % Impr. Municipal	102	103
» cu pr. Buc. (bil. 20 l.)	27	28
5 % Renta română	75 ½	76 ½
Acţiunĭ Dacia Nuoĭ.		500
» Romania	72	74
» Banca Naţională a Romănieĭ.	575	585
Cupoane rurale exigibile	½	arg.
» domeniale »	½	
» scrisurĭ	½	aur.
Argint National contra aur	1 ½	1 0/0
Bilete hypotecare contra aur	1 ½	1 0/0
Rubla hărtie	2 55	2 60
Florinĭ	2 14	2 15
Lose otomane.	35	40
CURSUL DIN VIENA 20 Decembre		
Napoleonul	937	936 ½
Ducatul	558	559
Lose Otomane.	17 70	18 ½
Rubla hărtie	120 ½	120 ¾
CURSUL DIN BERLIN 21 Decembre		
Oblig. căile ferate române	99 70	99 ½
Acţiunile » »	54 ¼	54 ¼
Priorităţĭ » »		
Oppenheim	109 30	109 10
Ruble hărtie	206 ¾	207 70
Oblig. noĭ	91 40	91 40
Lose otomane		
CURSUL DIN PARIS 21 Decembre		
Renta Română	76 ½	76 ½
Lose otomane	38	38 ¼
SCHIMBUL 10 Decembre		
Paris (3 lunĭ)	98 20	
» la vedere	100	
Londra (3 lunĭ)	25 13 ⅜	
» la vedere	25 35	
Berlin (3 lunĭ)	122 ⅝	
» la vedere	123 ⅞	
Viena la vedere	214 15	

Adrese pentru telegrame FERMO BENZAL.

www.dacoromanica.ro

VINURI VECHI
NATURALE
ALBE şi NEGRE

Se vinde cu vadra şi cu Butoiu in strada Scaune No. 19 la *Căpitan Racoveanu.*

HOTEL FIESCHI
BUCAREST
— Situat in centrul oraşuluĭ —
Strada Şelarĭ No. 7.

RESTAURANT COMPLECT
cu serviciul prompt
SONERIE ELECTRICA
Odae de la 1—5 fr. pe zi
Apartamente pentru familiĭ.
Abonamente pe lună cu rabat

De inchiriat
Odăĭ mobilate in străda Germană No. 29. — A se adresa in aeea casă.

DE TAIAT
Două păduri de şleaŭ, una pe moşia Cărteasca, şi alta pe moşia Ciupelniţa, ămĕndouĕ aproape de Plonştĭ.

Doctor Turnescu

AVIS
DOMNILOR COFETARI DIN ŢARA

Depositul meŭ de **cofetăriă en gros** ce ’l-am in str. (Smârdan) Germană No. 2, d’asupra „Băcănieĭ Universale“, fondat in anul 1878, asortăndu-l anul acesta şi maĭ bine ca pănă acum in toate articolele necesarie **cofetărieĭ** pot a efectua in cuantităţĭ, căt de marĭ ar fi, şi cu preţurĭ foarte convenabile, precum parte din articole:

CARTONAGE PENTRU CADOURI DE ANUL NOU
din cele maĭ nuoĭ gusturĭ, precum şi

Bomboane de Paris, Pastile de Menta, Pastile de gumă, Drgee de 22 feluri.

DROPS cu ocaua şi la flacoone | **FRUCTE ZAHARISITE** LA CUTII ŞI CU OCAUA | **CIOCOLATA** de lucru şi la pachete.

FONDANTE SI PRALINE DE CIOCOLATA
ocaua cu leĭ 4 şi 50 banĭ, marfă foarte bună

Figurăriă de tragant, Florĭ de tragant, Frunze de garnisit, Ornamente de tragant şi tot ce e necesariŭ cofetărieĭ

Rog pe toţĭ d-niĭ amatorĭ ca cel puţin să-mĭ visiteze şi depoul meŭ spre a vedea o adevĕrată espositiune de **bomboneriă** şi articole de **cofetăriă** cu preţurĭ foarte convenabile sciind că numaĭ cu aceasta voiŭ ajunge la scopul de a mări şi maĭ mult consumaţiunea acesteĭ intreprinderĭ. — Asemenea se maĭ găsesce şi asortiment de cognac la butelii şi cu ocaua, romurĭ, liqueurĭ toate gusturile, vin de Champagne, de Bordeaux şi unguresc.

D-niĭ Cofetarĭ din provinciĭ ce nu vor putea să vină in Bucurescĭ spre a-mĭ visita depositul meŭ ĕĭ rog a’mĭ scri adresele d-lor esacte spre a le trămite căte o listă de preţurĭ pentru toate articolele de cofetăriă şi sunt sigur că voiŭ fi onorat cu comenzile d-lor.

Cu stimă
G. DOBRICEANU
Strada Smârdan (Germană) 2

De vĕnḑare
Una pereche case situate in strada Pitar-Moşiu, No. 1 avĕnd 8 camere, 3 dependinţe, grajd, şopron, 2 pimniţe şi curte spaţioasă, amatoriĭ se pot adresa pentru informaţiunĭ in strada Dionisie No. 10.

UNICA
Ca eftinătatea preţuluĭ şi ca esecuţiune

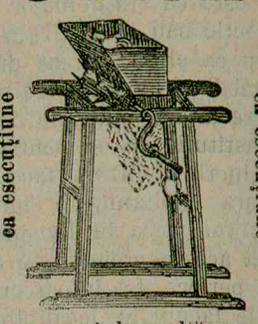

Ca eftinătatea preţuluĭ şi ca esecuţiune

este noua şi de mulţĭ premiată
Maşina de tăiat sfecle Comunal
Nr. 1 cu preţu de 50 fr.; Nr. 2 cu 60 fr. se poate obţine de la fabrica de maşinĭ technice agricole, de A. Krauss Viena, Währing, Horrengase Nr. 74-76
Prospectul gratis şi franco.

Mme JEANNE L.
28, Strada Teilor, 28
Pregăteşte diferite cadouri de anu nuŭ, face rochĭ şi paltoane pentru dame şi copiĭ.

Garanţie pe 3 anĭ

CEL MAI MARE
DEPOU DE MASINE DE CUSUT
DE ORI-CE SISTEM
pentru familiĭ şi meseriaşĭ — plătibile şi in căşturi micĭ
BRÜDER KEPICH

Maşinele de cusut plătibile in căşturĭ septămănale

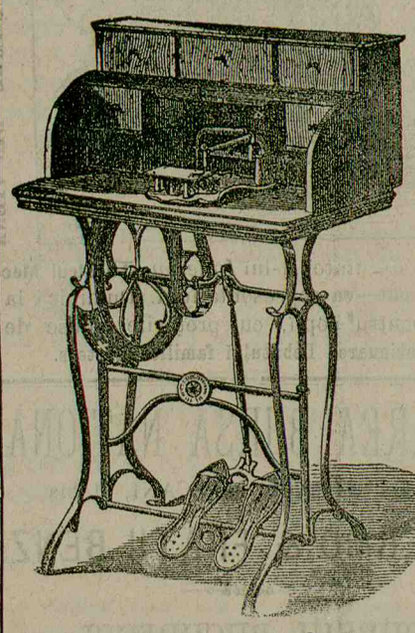

Bucurescĭ, Strada Selarĭ «Hotel Victoria»
Galatz, Strada Doamneĭ, lăngă «Hotel Metropole».
Craiova, Strada Lipscanilor, 52.
Brăila, Strada Mare 55

Invĕţătura gratis şi la domiciliŭ

Carte de invĕţătură in limba romănă şi in tóte limbele europene.
Preciurĭ curente ilustrate gratis după cerere.
Mare deposit de requiste pentru maşine de cusut precum: **Ace, Aţă, Unt-de-lemn, Ibrişin,** etc. etc.

Maşinele de cusut plătibile in căşturĭ septămănale

Reparaturele se efectueaza eftin si prompt

Invĕţătura Gratis

Certificat oficial de vindecare
Raportul direcţiunlĭ austriace a spitalelor de cămp din Slesvig. — Căud funcţiunile organelor abdominale sunt neregulate, cum se intămplă la catarurile cronice, perderĭ de zĕmurĭ şi slăbire, berea preparată de Hoff este un puternic mijloc de nutrire medicamentoasă.
S’a dovedit tot-de-a-una in toate casurile ca o bĕutură prea plăcută şi inputernicitoare.

Comisarul c. r.
Pirz de Gayersfeld, maior
Dr. Mayer, medic de regiment

Recastigata sanatatea si viaţa
Brăila, (Romania) 1 Martie 1878

D-luĭ Johan Hoff, Wiena,

Vĕ rog trimiteţi-mĭ de grabă 13 sticle de bere preparată de D-voastră şi 3 pungĭ cu bomboane, de oare-ce dama pentru care sunt comandate acestea, **nu poate trăi sănătoasă fără ele nicĭ măcar o singură zi.**

Cu toată stima **A. Bonghetti.**

Fabriceĭ c. r. de preparate de Malz, consilier cesaro-regesc, decorat de maĭ mulţĭ suveranĭ aĭ Europeĭ, d-luĭ Johan Hoff, distins cu crucea de aur si coroana pentru merite, cavalar al ordinelor prusiane si austriace. I. Viena, Graben, Bräuerstrasse 8.

Iaşĭ, 26 August 1878.

D-luĭ Johan Hoff, Wiena.

Vĕ rog respectos maĭ trimeteţi-mĭ cu marea vitesă ăscelentele d-voastră preparate şĭ bine-voiţĭ a primi mulţumirile mele pentru admirabilul lor efect; bonavul se simte binişor şi va maĭ avea necesitate incă căt-va timp de medicamentele D-voastră. (S’aŭ cerut 11 flacoane de extract concentrat, 5½ pungĭ de bomboane, şi 2½ ocale de şocoladă)

¡Cu stimă
A, Neumann, Farmacia la «Tigru» in Iaşĭ.

“PERFECTIUNE”
REGENERATORUL UNIVERSAL
AL PĂRULUĬ
de Dna S. A. ALLEN.

Reuşeşte în totdeauna a redà părulŭi alb culórea juneţeĭ sélle, i comunică viaţă, creştere nouă şi uă frumuseţe lucindă. Effectul este sigur şi perfect, face să dispară imediat culórea albă a părulŭi.

Acésta nu este uă văpsea, ci uă preparaţie a căreĭ proprietate naturală şi infailibilă este de a întări părul. Superioritatea şi bunătatea Regeneratorulŭi sunt recunoscute în lumea întreagă.

Veritabila preparaţia se vinde de infaşurata în hărtie rosa

DEPOSIT PRINCIPAL,
114 116, CALEA SOUTHAMPTON,
LONDRA, ENGLITERA.

Se află de vânḑare la toţĭ Coaferiĭ, Parfumeriĭ şi Farmacistiĭ

Deposit pentru vĕnḑare cu ridicata la D-nu Appel & Co. Strada Covacĭ No. 1 Bucurescĭ

Vĕnḑarea en detail in Bucurescĭ la D-niĭ Paul, coifeur al Curţiĭ lăngă Pasagiul Român, Eugen Lolivier, N. Niculescu, I. N. Ardeleanu succesor, Ninon de Lenclos, Franz Günther, V. Pencu &Co. Carol Gersabek, succesorul D-luĭ Ovessa.

OCASIUNE PENTRU TOAMNA

MAGAZIN DE LINGERIE
SI PANZARIE
„à la Ville de Vienne“

PALATUL DACIA lăngă magasinul FRAŢII KOCH
şi vis-à-vis de Libraria Socec & Comp.

Un estras din Preţulŭ curentŭ redusŭ:

6 Batiste de olandă fr. 2, 2,50, 3, 3,50 şi 4.
6 Batiste de olandă colorate fr. 2, 2,50 3, 4, 5.
6 Batiste de lino adevĕrat cu tiv lat fr. 6, 7, 8, 9.
6 Servete de olandă pentru ceaiŭ şi pentru masă; 2, 2,25 3, 3,50 4, 5, 6
6 Prosoape de olandă adavĕrate; 5. 5,50, 6, 7, 8.
O faţă de masă pentru 6 perósne şi 12 persóne; 3, 3,50, 4, 5 6, 7-12
6 Perechĭ de ciorapĭ bărbăteşcĭ şi de dame; 5, 6, 7, 8, 10—14.
6 Gulere bărbăteşcĭ şi de dame fine in orĭ-ce fasoane; 3, 4, şi 5 fr.
6 Perechĭ manchete bărbăteşcĭ şi de dame; 5, 6, şi 7 fr.
Corset ciuirasse cu elastique de balenă adevĕrată; 5, 6, 8, 10—12 fr.

ALBITURI

Cămăşĭ albe fine şi colorate Oxford bărbăteşcĭ 4, 4,50, 5, 5,50, 6.
Ismene in olandă şi in Croise; 2,50, 3, 4, 5, 6.
Cămăşĭ de dame cu şnur, brodate şi cu Valenciennes; 2,50, 3, 4, 5, 6, 7, 12.
Cămăsi de noapte cu plise, brodate; 4,50, 5, 7. 8, 9, 12.
Camisoane cu plisé, brodate şi cu denteles; 2, 2,50, 3. 3,50, 4, 6, 7, 9.
Camisoano de melino cu volant brodate şi dentele; 7, 9, 11, 12.
Pantaloni de dame cu plisé, brodate şi cu dantele; 2, 2,50, 3, 4, 5 6-8
Fuste albe şi de lînă cu plisé şi brodate; 2,50, 3, 3,50, 4.50, 6, 7, 8-10
Demi-Capoate; Capoate; Matinée.

PANZARIE

Bucata de Madepolon franţuzesc 45 coţĭ fr. 18, 22, 25, 30.
Bucată de Olandă 36 coţĭ fr. 16, 20, 25.
Bucată de Olandă de Rumburg 48 coţĭ, 28, 35, 38.
Bucată » » » » 60 coţĭ, fr. 40, 48, 56, 60—80 fr.
Bucată de Olandă 3 coţĭ in o fóie pentru 7 cearceafurĭ, 38, 44, 46 fr.
Broboade, Plapeme, Haine de copiĭ şi de Dame.
Mantaĭ şi Capoate de Flanelă cu jumĕtate preţ. (24-2-20)

De vĕnḑare (maclaturĭ) hărtie stricată
A se adresa la Tipografia Stefan Mihalescu, Strada Covacĭ No. 14.

Magasinul de Blănăriĭ sub firma:
LA URSUL ALB
S’A MUTAT
Strada Lipscani, langa Joanid bacanul
Unde a sosit un mare asortiment cu tot felul de
BLANURI
HAINE IMBLANITE PENTRU DAME
Manşoane, Booale, Căciulĭ, Cojoace, etc. etc.
Precum şi tot felul de **pieĭ nelucrate**, cu preţurile fórte moderate.

BRUDER SPITZER.

De vĕnzare bilete de inchiriat
PENTRU LIPIT LA CASE
A se adresa la Tipografia Stefan Mihălescu, strada Covaci 14.
(*Casa Pencovicĭ*)

CAPSULE SI DRAGEE
CU BROMUR DE CAMPHORA
A DOCTORULUI CLIN
Laureat al facultăţeĭ de medicină din Paris. — PREMIUL MONTYON.

CAPSULELE şi DRAGEELE D-ruluĭ CLIN, *cu bromur de camphoră* se întrebuinţéză pentru vindecarea bólelor următóre:
Asthmul, Afecţiunile inimeĭ şi a căilor respiratoriĭ, Tuse nervósă, Spasme, Tuse măgăréscă, Insomnie, Epilepsie, Hysterie, Palpitaţiuni nervóse, Danse de Saint-Guy. Paralisia agitantă, Tic nervos, şi in general in tóte tulburarile nervóse causate prin studiĭ escesive, Bóle cerebrale saŭ mintale, Delirium Tremens, Convulsiunĭ. Beşica şi căile urinare, şi in Escitaţiunile de orĭ-ce natură.
A se lua 3 pĕnĕ la 6 capsule pe ḑi. Fie-care flacon este însocit de uă instrucţiune.
A se feri de contra-faceri şi pe fie-care flacon ase cere ca garanţie marca fabriceĭ (depusă) purtând semnătura Clin şi C-nia şi MEDALIA PREMIULUI MONTYON.

PARIS, CLIN şi C-nia, 14, STRADA RACINE.

Deposit in Bucurescĭ la D-nu Ovesa şi C. Gersabec, droguiştĭ şi la D-nu Risdorfer, farmacist.

Se cere elevĭ la Tipografia Mihălesou
14 Strada Covaci, 14

VECINICA FRUMUSEŢE A PELEI
OBŢINUTĂ PRIN USAGIUL
PARFUMERIEI ORIZA
A LUI L. LEGRAND
Furnisseur Curţeĭ Russieĭ

BEAUTÉ ET JEUNESSE
CRÈME-ORIZA
DE
NINON DE LENCLOS
L. LEGRAND, PARFUMEUR
Fournisseur de plusieurs cours
207 RUE St HONORÉ, PARIS
Indulceşce şi albeşce PELEA, ii dă transparenta şi frăgedimea tinereţeĭ. Ea preservă obrazul de părlélă şi de sbărcituri.
DANS TOUTES LES PARFUMERIES DU MONDE

ORIZA LACTÉ
LOŢIUNE EMULSIVĂ
Albeşce şi răcoreşce pelea, face să dispară, distruge pistruele.

SAVON ORIZA
Dupe doctorul
O. REVEIL, cel mai dulce pentru pele.

ESS.-ORIZA & ORIZA-LYS
Parfume noui adoptate de fashiune.

Oriza-Powder
Pulbere flori de Orez
Aderează pelei şi ’i dă catifeala persicci.

Plus de Teintures Progresive p. cheveux blancs
ORIZALINE
Pentru a reda de indată Părului şi Barbei culórea lor naturală in tóte nuanciele.
PARIS
L. LEGRAND
207 rue St HONORÉ, PARIS
Nu este trebuinţă de a spĕla capul neci inainte neci după. Applicatiune simplă. Resultat immediat, nu pătéză pelea şi nu vatĕmă neci uă dată sănităţeĭ.

şi la toţĭ Parfumorĭ şi coiforĭ.

Deposit principal: 207, Rue Saint-Honoré, 207, Paris.

VASELINE

Un noŭ product natural de usat in mod prea variat in hygienă, cea maĭ bună inlocuire cunoscută pănă acum pentru Glycerină.

O esenţă de petroleŭ pură şi in cel maĭ mare grad concentrată, refinată fără destilaţie saŭ chimicalie.

Preparat specialmente pentru scopurĭ medicinale, pharmacentice şi de toaletă.

Vaselina nu este o medicina patentată saŭ un mijloc secret.

Către D-niĭ Doctorĭ şi Pharmaciştĭ

Vaselina nu este supusă la nicĭ un fel de schimbărĭ, nicĭ la rănceḑeală prin urmare ea oferă printre toate substanţele baza cea maĭ precioasă pentru toate felurile de alifiĭ şi preparate de uns. Se uneşte cu pucioasă, camphor, iod, bromina, acid carbonic şi alte substanţe analoge. Intrebuinţănd Vaselina ca bază pentru ast-fel de preparate se asigură pentru in tot-d’a-una conservarea acestor medicamente.

Cheseborough Manufacturing Company New-York.

Ageniia generală pentru Romania la **Appel & C-nie** in Bucureştĭ. — In deposit se găseşte la toate spiteriele.

www.dacoromanica.ro